

Sygn. akt IX Ka 468/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Toruniu IX Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Jarosław Sobierajski (spr.)

Sędziowie SSO Aleksandra Nowicka

SSO Barbara Plewińska

Protokolant st.sekr.sądowy Katarzyna Kotarska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Toruniu delegowanego do Prokuratury Okręgowej w Toruniu Małgorzaty Partyki

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2014 roku

sprawy **A. F., oskarżonego o przestępstwa z art. 286 § 1 kk a zw. art. 12 kk oraz z art. 586 ksh**

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu

z dnia 7 lipca 2014 roku sygn. akt VIII K 547/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyla orzeczenie o zobowiązaniu oskarżonego do naprawienia szkody, zawarte w punkcie VI;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za II instancję i wydatkami poniesionymi w postępowaniu odwoławczym obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IX Ka 468/14

UZASADNIENIE

A. F. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 07 stycznia 2010 r. do 03 stycznia 2011 r. w O. i T., działając w krótkich odstępach czasu z góry powziętym zamiarem, będąc Prezesem Zarządu (...) sp. z o. o. z siedzibą w T. przy ul. (...), doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem PHU (...) z siedzibą w T. poprzez zawarcie w dniu 07 stycznia 2010 r. umowy dotyczącej hurtowej sprzedaży oleju napędowego, dzierżawy zbiornika naziemnego (...) do magazynowania oleju napędowego oraz zakupu winiet na Stacji Paliw w O. poprzez wprowadzenie w błąd co do zamiaru i możliwości wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania i możliwości zapłaty za wcześniej zakupiony olej napędowy w łącznej ilości 11 131 litrów, dokonując jedynie częściowej spłaty, powodując stratę w łącznej kwocie 44 763,40zł na szkodę ww. pokrzywdzonego,

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk,

II. w okresie od 06 kwietnia 2010 r., będąc Prezesem Zarządu (...) z siedzibą w T. przy ul. (...), nie dokonał zgłoszenia wniosku o upadłość wskazanego podmiotu gospodarczego, pomimo warunków uzasadniających według przepisów upadłość spółki,

tj. o przestępstwo z art. 586 ksh.

Sąd Rejonowy w Toruniu wyrokiem z dnia 7 lipca 2014 roku (sygn. akt VIII K 547/14):

I. uznał oskarżonego A. F. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie I aktu oskarżenia, tj. przestępstwa z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk, i za to na podstawie art. 286 § 1 kk wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności;

II. uznał oskarżonego A. F. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie II aktu oskarżenia, tj. przestępstwa z art. 586 ksh i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wobec oskarżonego w punktach I i II wyroku i wymierzył mu karę łączną 1 roku pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności zawiesił oskarżonemu warunkowo na okres próby wynoszący 3 lata;

V. na podstawie art. 73 § 1 kk oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego;

VI. na mocy art. 72 § 2 kk zobowiązał oskarżonego do naprawienia szkody w części poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego M. Z. kwoty 20 000 zł w terminie 2 lat od uprawomocnienia się wyroku;

VII. zwolnił oskarżonego od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej, zaś wydatkami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku **apelację wniósł oskarżony**, zaskarżając wyrok w zakresie orzeczenia o karze. Oskarżony podniósł, że wymierzone mu kary jednostkowe i łączna są nadmiernie surowe i zostały orzeczone na skutek wadliwego zastosowania dyrektyw o jakich mowa w art. 53 kk, a nadto wskazał, że niezasadnie nałożono na niego obowiązek naprawienia szkody w sytuacji kiedy sprzeciwiał się temu art. 415 § 5 kpk, gdyż o roszczeniu przysługującym pokrzywdzonemu prawomocnie już orzeczono w postępowaniu cywilnym (...).

W konkluzji oskarżony wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez złagodzenie orzeczenia o karze oraz skrócenie okresu próby a nadto uchylenie orzeczenia o obowiązku naprawienia szkody.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżonego zasługiwała na uwzględnienie jedynie w zakresie w jakim kwestionowała zasadność nałożenia obowiązku naprawienia szkody, zaś w pozostałym zakresie była pozbawiona słuszności.

Oskarżony nie kwestionując swojej winy w zakresie przypisanych mu czynów, podniósł zarzut rażącej surowości wymierzonej mu kary pozbawienia wolności, jednakże rozsądna analiza zachowania oskarżonego, stopnia społecznej szkodliwości jego czynów, a także wzgląd na potrzebę zapewnienia celów kary, przekonała o trafności orzeczenia sądu I instancji. Kształt orzeczenia o karze pozbawienia wolności nie budzi żadnych zastrzeżeń.

Rozstrzygnięcie o karze jest poprawne i nie sposób podzielić przekonania oskarżonego o zbytnej surowości wymierzonej mu kary. Sąd Rejonowy wymierzając oskarżonemu kary jednostkowe za poszczególne czyny (karę 1 roku pozbawienia wolności za czyn z art. 286 § 1 kk oraz karę 3 miesięcy pozbawienia wolności za czyn z art. 586 ksh), uwzględnił należycie dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 kk. Ukształtował ich wysokość w sposób odpowiadający stopniowi winy oskarżonego i stopniowi społecznej szkodliwości jego czynów a także mając baczenie na konieczność zapewnienia realizacji celów kary. Kary pozbawienia wolności zostały orzeczone blisko dolnych granic

zagrożenia a ich wymiar jest adekwatny do wagi czynów jakich dopuścił się oskarżony. Niższe kary niż orzeczone przez sąd I instancji mogłyby wywołać u oskarżonego poczucie bezkarności i oplacalności popełnienia przestępstw, czego należy unikać. Kary orzeczone przez sąd I instancji są karami sprawiedliwymi, zasłużonymi i stanowią adekwatną reakcję na przewinienia oskarżonego.

Także wymiar kary łącznej 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania należy zaakceptować. Kara łączna została wymierzona w najniższej możliwej wysokości, bo po zastosowaniu najbardziej korzystnej dla oskarżonego zasady, tj. zasady całkowitej absorpcji, co wykluczało jakąkolwiek ingerencję w wymiar tejże kary.

Oskarżony nie przytoczył w apelacji żadnych skutecznych argumentów, które powodowałyby konieczność złagodzenia wymiaru kar jednostkowych czy skrócenia okresu próby, na czym głównie mu zależało. Przekonanie sądu meriti o potrzebie zastosowania względem oskarżonego 3-letniego (a nie niższego) okresu próby sąd odwoławczy podziela. Okres ten jest konieczny do weryfikacji przyszłej postawy oskarżonego pod kątem przestrzegania prawa. Okres krótszy mógłby okazać się niewystarczający, zważywszy że do tej pory oskarżony popełnił łącznie już trzy poważne przestępstwa, w tym dwukrotnie popełnił oszustwa, a oszustwo, za które został skazany w sprawie (...) było oszustwem w stosunku do mienia znacznej wartości, a więc przestępstwem o dużym ciężarze gatunkowym. Wprawdzie w momencie popełnienia czynów z niniejszej sprawy oskarżony nie był jeszcze osobą karaną, gdyż wyrok w sprawie (...) zapadł w czerwcu 2013 roku, jednakże wyrok ten ma jednoznaczną wymowę i nie pozwala ocenić dotychczasowych konfliktów oskarżonego z prawem jako incydentów w jego życiu. Naruszenie porządku prawnego się powtórzyło i naruszenie to było na tyle poważne, że w sprawie (...) oskarżony zasłużył na karę bezwzględną pozbawienia wolności. Bezpodstawnie oskarżony domaga się obecnie skrócenia okresu próby, tłumacząc to trudnościami w znalezieniu pracy. Dolegliwość wynikająca z orzeczenia o karze wymierzonej zaskarżonym wyrokiem stanowi wszak konsekwencję nieodpowiedzialnego i nagannego zachowania oskarżonego. Oskarżony nie może oczekiwać od sądu, że ten - kosztem reguł wymiaru kary, kosztem wymogów w zakresie zapewnienia realizacji jej celów i wreszcie kosztem zaspokojenia poczucia słuszności i społecznej sprawiedliwości - zminimalizuje skutki umyślnego popełniania przez niego przestępstw. Oskarżony nie może przerzucać „ciężaru odpowiedzialności” za swoje obecne trudności życiowe, mające związek z dotychczasowymi skazaniami, na sąd.

Jeśli chodzi zaś o nałożony na oskarżonego obowiązek naprawienia szkody, to rozstrzygnięcie w tym zakresie rzeczywiście było niedopuszczalne, dlatego sąd odwoławczy uchylił to orzeczenie. Rzecz w tym, że roszczenie pokrzywdzonego powstałe względem oskarżonego w okresie realizowania umowy z 7 stycznia 2010 roku dotyczącej sprzedaży oleju napędowego i wynikające z nieuiszczonych przez oskarżonego faktur objętych zarzutem opisanym w punkcie I aktu oskarżenia, było przedmiotem postępowania cywilnego (w sprawie (...)) Sądu Rejonowego w T.), w toku którego o roszczeniu tym prawomocnie orzeczono, zasądzając od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego M. Z. łączną kwotę 56.031,04 złotych (k. 584 - 586). Zasądzona suma niewątpliwie wyczerpuje w całości roszczenie pokrzywdzonego względem oskarżonego. W związku z powyższym rozstrzygnięciem w okolicznościach niniejszej sprawy niedopuszczalne było nakładanie na oskarżonego obowiązku naprawienia szkody. Zmaterializował się wszak wynikający z art. 415 § 5 zdanie drugie kpk zakaz orzekania o naprawieniu szkody w sytuacji gdy o roszczeniu tym prawomocnie orzeczono. W związku z powyższym sąd odwoławczy uchylił analizowane orzeczenie, zmieniając zaskarżony wyrok w punkcie 6.

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok został utrzymany mocy. Nie wystąpiły bowiem żadne uchybienia stanowiące bezwzględne przyczyny odwoławcze będące podstawą do uchylenia lub zmiany wyroku z urzędu.

Na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 634 kpk sąd odwoławczy zwolnił oskarżonego z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych należnych za drugą instancję, obciążając wydatkami postępowania odwoławczego Skarb Państwa, albowiem przemawiała za tym jego obecna sytuacja majątkowa.